

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lintulajin pesinnän häirintää ja pesän ja munien hävittämistä

Hakija

Valio Oyj. / Esa Marttila

Asia

Lupahakemus haarapääskyn pesän hävittämiseen elintarviketehtaan tuotevarastosta Lapinlahdella, Pohjois-Savossa.

Hakemus

Hakija hakee lupaa haarapääskyn (*Hirundo rustica*) pesän hävittämiseen Valion jauhetehtaan sisällä olevalta varastoalueelta. Hakemuksen liitteenä on toimitettu kartta, jossa näkyy pesän sijainti tehdasalueella. Pesän siirtäminen ei ole mahdollista, sillä pesivä lintu pitää saada pois elintarviketehtaan tiloista ja pesää ei saada siirrettyä ehjänä. Hakemus koskee myös pesässä olevia munia.

Lupaa haetaan ajalle 26.6.-9.7.2025 kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Pesivät haarapääskyt saastuttavat elintarvikkeita sekä levittävät tauteja jätösten ja höyhenien välityksellä. Lintujen sisälle pääsyä on pyritty ennaltaehkäisemään erilaisilla lintukarkottimilla tehdasalueella.

Määräykset, joita hakemus koskee

Haarapääsky on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu lintulaji. Lisäksi laji on vaarantunut.

Luonnonsuojelulain 70 § kieltää rahoitettujen eläinlajien tahallisen häirinnän, erityisesti eläinten lisääntymisaikana. Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitetun eläinlajin pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen on kielletty.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Poikkeus ei saa vaarantaa lajin suotuisaa suojelutasoa tai sen saavuttamista.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle luvan haarapääskyn pesinnän häirintään sekä pesän ja siinä olevien munien hävittämiseen alla luetelluin ehdoin.

- 1 Lupa on voimassa 3.7.2025 asti.
- 2 Tällä luvalla saa hävittää yhden haarapääskyn pesän ja siinä mahdollisesti olevat munat Valion Lapinlahden tehtaan tuotevarastosta.
- 3 Pesän hävittämisen jälkeen on pyrittävä ennaltaehkäisemään vastaavien tilanteiden syntymistä kehittämällä tehdasalueen lintutorjuntaa.
- 4 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 5 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimesta) ja pyydettyäessä lupa on esitettävä.

- 6 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin.
- 7 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista yhdessä Pohjois-Savon ELY-keskuksen kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 8 Luvan käytöstä tulee raportoida 31.7.2025 mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen diaarinumerolla VARELY/4624/2025 varustettuna. Raportissa tulee ilmetä pesän hävittämisen ajankohta ja hävitettyjen munien määrä. Lisäksi on raportoitava ennaltaehkäisykehittämisestä.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja lupa voidaan myöntää kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Haarapääskyn pesintä elintarviketehtaan varastossa aiheuttaa hygieniariskin, sillä ulostetta ja höyheniä voi päätyä myytäviksi tarkoitettuihin elintarvikkeisiin.

Ongelman ratkaisemiseksi ei ole osoitettavissa muuta tyydyttävää ratkaisua kuin pesän hävittäminen. Haarapääskyn pesän siirtäminen ehjänä on käytännössä hyvin vaikeaa, eikä lähistöltä välttämättä edes löytyisi sopivaa siirtopaikkaa, ja varastoalueen käytöstä poistaminen pesinnän ajaksi olisi kohtuutonta. Pesän hävittämisen jälkeen uudet pesinnät tulee pyrkiä estämään lintutorjuntaa kehittämällä. Tähän apua voi pyytää tuholaiistorjuntayritykseltä.

Toimenpiteisiin tulee ryhtyä mahdollisimman pian hygieniariskien ratkaisemiseksi ja jotta pesintä ei ehdi edetä pidemmälle. Tästä syystä lupa on hakemuksesta poiketen myönnetty vain viikoksi.

Yksittäisen pesän hävittämisellä ei katsota olevan vaikutusta alueen haarapääskypopulaatioon tai lajin suotuisan suojelutason saavuttamiseen.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Haarapääskyn pesä tulee hävittää ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman, jotta poikaset eivät ehdi kuoriutua tai hygieniariskit konkretisoitua. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida päätöksen luonteen ja pesivien lintujen aiheuttamien hygieniariskien vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Liisa Maanpää-Pakkanen ja ratkaissut ylitarkastaja Tapio Aalto.

Liitteet Valitusosoitus

Tiedoksi ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi
Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi
Pohjois-Savon ELY-keskus kirjaamo.pohjois-savo@ely-keskus.fi
Itä-Suomen poliisilaitos kirjaamo.ita-suomi@poliisi.fi
Lapinlahti kirjaamo@lapinlahti.fi
SLL Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri pohjois-savo@sll.fi
Tapiola Pohjois-Savo-Kainuu ry. info@tapiolary.com
Lintuyhdistys Kuikka ry. hallitus@lintuyhdistyskuikka.net

Suoritemaksu 316 €

Tämä asiakirja VARELY/4624/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/4624/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Maanpää-Pakkanen Liisa 26.06.2025 13:28

Ratkaisija Aalto Tapio 26.06.2025 13:31

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Itä-Suomen hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiantona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Itä-Suomen hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 310 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Itä-Suomen hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio

Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio

Puhelin: 029 56 42502

Telefax: 029 56 42501

Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.